

Dnes v listě:

♦ MINISTR KUBA V POZDÁTKÁCH ♦ ZAMĚŘOVÁNÍ PROFILU LAGUNY V OSTRAVĚ ♦ ODLEDOVÁNÍ ♦ ZÁSYP KOMÍNA ♦
BOWLING ♦ FÁRÁNÍ NA ROŽNÉ ♦ LIKVIDACE AREÁLU KŘÍŽANY ♦ HISTORIE ZBZS HAMR 5 ♦ UZÁVĚRKA 24. 4. 2012

DIAMO

OBČASNÍK

ROČNÍK XVII (XXXIV)

ČÍSLO 5

KVĚTEN 2012

Ministr Kuba slavnostně ukončil sanaci skládky v Pozd'átkách

Významní hosté na pódiu

Ministr MUDr. Martin Kuba při projevu

Skládka nebezpečných odpadů v Pozd'átkách patří minulosti.

Tímto prohlášením ředitele státního podniku DIAMO Ing. Bc. Jiřího Ježe začalo ve čtvrtek 12. dubna 2012 slavnostní ukončení akce „Sanace území ohroženého skládkou nebezpečných odpadů v Pozd'átkách“, spolufinancované z prostředků Evropské unie v rámci Operačního programu Životní prostředí.

I přes nepříznivé počasí přijala na tuto akci pozvání řada významných hostů. Všechny přítomné přivítal ředitel odštěpného závodu GEAM Dolní Rožinka Ing. Pavel Koscielniak, který předal úvodní slovo řediteli s. p. DIAMO Ing. Bc. Ježovi. Po něm pronesli své příspěvky a zdravice: ministr průmyslu a obchodu MUDr. Martin Kuba, senátor Vítězslav Jonáš, senátor RNDr. Mi-

loš Vystrčil, poslankyně Ing. Jana Fischerová, CSc., hejtman kraje Vysočina MUDr. Jiří Běhounek, ředitel odboru environmentálních a ekologických škod MŽP Ing. Karel Bláha, CSc., zástupce dodavatele prací „Sdružení Pozd'átky“ Ing. Jiří Bažata, ředitel divize D8 – Průmyslové stavby SMP, a. s., a starosta obce Slavičky Ing. Jiří Váhal.

V projevech hostů zaznělo především pozitivní hodnocení bezproblémového průběhu akce, ocenění organizace projektu ze strany státního podniku DIAMO i samotného zajištění prací zhotovitelem prací „Sdružení Pozd'átky“, firem SMP, a. s., a GEOSAN GROUP, a. s., a také zajištění ze strany správce stavby Sdružení „Garnets Consulting – Mott MacDonald“. K úspěšnému dokončení akce při-

spěla významnou měrou výborná spolupráce investora akce s. p. DIAMO se všemi kompetentními úřady, organizacemi i dodavatelem prací. Tato dobrá spolupráce všech zúčastněných zajišťovala odstranění staré ekologické zátěže, která trápila celý region, a potvrdila, že společný zájem občanů, zástupců kraje i nejvyšších státních institucí je nejlepší cestou k řešení těchto problémů. Vystoupení zmínovaných hostů byla zakončena slovy poděkování a také přáními, aby takto úspěšných projektů bylo zrealizováno co nejvíce a aby se právě tento projekt na Vysočině stal příkladem úspěšného čerpání prostředků z evropských fondů.

Slavnostním přestřižením pásky na závěr akce byla lokalita symbolicky začleněna do okolní krajiny.

Vystoupení ředitele s. p. DIAMO Ing. Bc. Jiřího Ježe

Slavnostní přestřižení pásky

Pozd'átky dříve

Pozd'átky nyní

V rámci akce „Nápravná opatření – laguny Ostramo“ (NO-LO), což je název pro sanaci skládky odpadů státního podniku DIAMO v Ostravě, kterou provádí Sdružení Čistá Ostrava, již bylo zpracováno 200 679 tun sludge dle zadávací dokumentace této zakázky. Po zpracování tohoto množství však byl v lagunách R1 až R3 dokumentován nadbílancí obsah sludge, jehož množství je nutné na základě požadavku MŽP nejprve jednoznačně a průkazně vyhodnotit, přičemž toto vyhodnocení musí být jasné verifikováno správcem staré ekologické zátěže, tj. státním podnikem DIAMO.

V návaznosti na tento požadavek předložila společnost GEOSAN GROUP, a. s., státnímu podniku DIAMO materiál „Geodetická záměra skutečného stavu laguny R1, R2 a R3, výpočet kubatur“, z něhož vyplynulo, že nadbílancí obsah sludge v lagunách představuje cca 78 608 tun. Rozhodující množství nevytěžené sludge se samozřejmě nachází v laguně R3, proto jsme se jako správce této staré ekologické zátěže zaměřili na verifikaci tohoto rozho-

Zaměření profilu dna laguny R3

covníci byli jisti proti případnému proboření do laguny horolezeckými úvazky fixovanými na ocelovém lanu.

A nyní už k vlastním použitým metodám, kterými byly:

Metoda GPR – měření geologickým radarem pro zjištění hloubky.

Metoda DPT – dynamické penetrační sondování.

Metoda ERT – elektrická rezistivní tomografie.

Vzhledem ke skutečnostem, že metodou DPT byly realizovány pouze 4 ks penetračních sond a realizované odporové měření metodou ERT na povrchu laguny R3 představovalo průzkum ve velmi nepříznivých (pro geoelektrické odporové měření) podmínkách, zmíníme se u těchto metod pouze o jejich principu. Metodu GPR pak popíšeme podrobněji, včetně výsledku měření.

Metoda DPT (dynamické penetrační sondování).

Zkoušky dynamické penetrace byly

Metoda ERT (elektrická rezistivní tomografie)

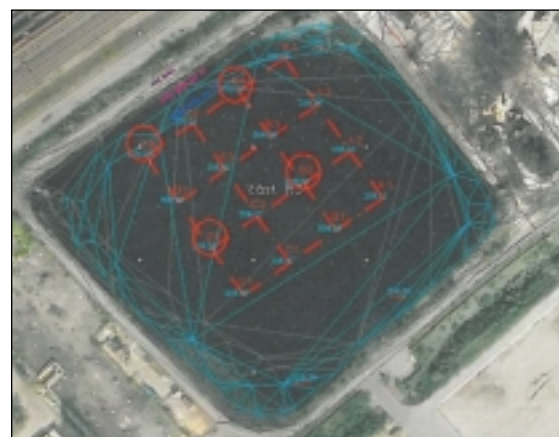
Metoda ERT (někdy je používán termín odporová tomografie, případně „multikabel“) je v současné době nejvíce využívanou rezistivní (odporovou) metodou při mělkém geofyzikálním průzkumu. Z hlediska metodiky měření představuje kombinaci dvou klasických stejnosměrných odporových metod – odporového profilování a odporového sondování. Metoda byla aplikována pomocí aparatury ARES-200E. Aparatura představuje automatický geoelektrický systém. Při měření se používá speciální multielektrodový kabel (jeden kabel – 8 elektrod). Počet kabelů nazývaných obvykle sekcemi je de facto libovolný, v praxi je však omezen konstrukcí samotného přístroje, a to tak, že maximální počet elektrod může být 250. Při měření touto aparaturou se používají válečkové elektrody.

Metodika multielektrodového rezisti-

vní. Dále je omezujícím faktorem měření rozptýlení radarových vln na velkých objektech a omezením může být také malý kontrast v permitivitě nebo vodivosti mezi potenciálně zkoumaným objektem a materiálem v jeho okolí. Metoda GPR je velmi citlivá na rušivé vlivy okolí tvořené obecně kovovými vodiči.

V rámci průzkumu pro zaměření dna laguny R3 byla metoda povrchového radarového sondování, vybrána jako vhodná, ale v součinnosti s dalšími, jak nepřímými, tak i přímými průzkumnými technikami (kopané sondy, dynamická penetrace, ERT). Měření GPR mělo za cíl ověřit původní dno laguny tvořené pravděpodobně přirozeně uloženými povodňovými hlínami. Uplatnění GPR při průzkumu materiálu laguny R3 bylo unikátní. Měření v takových podmínkách a materiálech nebylo dosud v literatuře publikováno.

Měření bylo provedeno v 8 profilech, na vymezeném čtvercovém rastru 16 zaměřených bodů vzdálených od sebe 25 m (4 profily kolmo k sypané hrázi lemuující železniční trať a 4 profily rovnoběžné se sypanou hrázi lemuující železniční trať na SSZ zkoumané lokality) viz

Situování geofyzikálních profilů a dynamických penetračních sond v laguně R3 na leteckém snímku

notka byla použita RAMAC Pro EX, zobrazovací jednotka pak View XVII.

Výsledky měření GPR

Na základě provedených měření v 8 profilech přes vytyčené body A1–A4, B1–B4, C1–C4 a D1–D4 na laguně R3 (viz letecký snímek) byla při interpretaci stanovena pravděpodobná původní úroveň dna laguny R3. Provedená měření jsou svým způsobem unikátní, což bylo dáno teplotními podmínkami na spodní hranici pracovních teplot a zejména charakterem materiálu uloženého v laguně.

Vzhledem k heterogenitě materiálu uloženého v laguně R3 bylo nutno předpokládat velkou míru variability jeho dielektrických vlastností. Organické a anorganické látky uložené v laguně R3 mají relativní permitivitu v širokém rozpětí hodnot od jednotek (např. led, některé organické látky) po desítky (např. prachovko-písčité materiály saturované vodou v kapalném skupenství). Navíc zrnitostní charakter horninové hmoty podloží povodňových hlín je velmi blízký materiálu uloženému v laguně R3. Taktéž lze oprávněně předpokládat různou míru jeho kontaminace látkami uloženými v laguně R3 a migrujícími vertikálně směrem do podloží.

Reálný hloubkový dosah měření při použitím anténním systému a použité metodice měření u všech profilů byl cca 5 m. Takto jsou i vyneseny výsledky interpretace na jednotlivých profilech.

Zhodnocení

Na základě provedených měření GPR, DPT a ERT a vyhodnocení jejich výsledků ve vytyčených profilech a měřicích bodech bylo interpretováno pravděpodobné rozhraní dna laguny na úrovni cca –3 m p. t. Báze laguny R3 je subhorizontální a mírně zvlněná. Hloubka rozhraní je zatížena chybou kvantifikovanou na cca 10 % vzhledem k výrazné variabilitě dielektrických vlastností materiálu uloženého v laguně R3.

*Ing. Aleš Juchelka
Ing. Kamil Prokeš*

Měření hloubky georadarem (GPR)

Elektrická rezistivní tomografie (ERT)

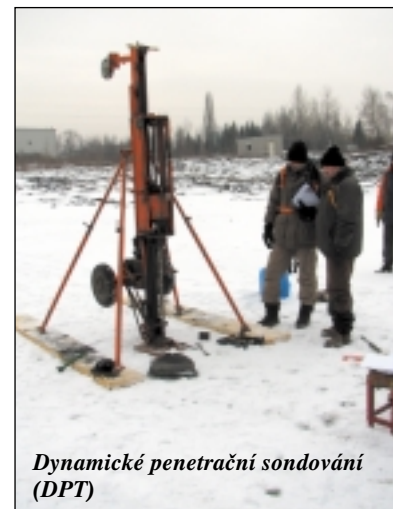
dujícího množství neodtěžené sludge. Za tím účelem DIAMO, s. p., o. z. ODRA uzavřel smlouvu s VŠB-TU Ostrava, Hornicko-geologická fakulta, Institut geologického inženýrství, jejímž předmětem bylo zaměření profilu dna laguny R3 různými metodami, včetně vyhodnocení těchto měření. V návaznosti na výsledky měření byl následně vytvořen model kubatury laguny R3 a stanoveno množství nevytěžené sludge v laguně R3. Toto však není předmětem článku, v němž se chceme zaměřit na popis použitých metod pro stanovení profilu dna laguny R3. Zajímavostí určitě je, že k provedení níže popsaných měření byly využity poslední mrazivé únorové dny, které umožnily, aby se pracovníci provádějící měření pohybovali přímo po „zamrzlé“ hladině, jinak určitě nebezpečné laguny R3. Veškeré práce samozřejmě probíhaly za přísných bezpečnostních opatření a pra-

provedeny a vyhodnoceny na základě ČSN EN ISO 22476-2 72 1004: Geotechnický průzkum a zkoušení – Terénní zkoušky – Část 2: Dynamická penetrační zkouška. Při vlastním penetračním měření se sleduje počet úderů potřebný k zaražení normového hrotu s vrcholovým úhlem 90° o délkovou jednotku, kterou je u těžké dynamické penetrace interval 10 cm, vyznačený na měřicím soutyči. Zarážení penetrometru probíhá plynule, s rychlostí beranění mezi 15 a 30 úderů za minutu. Důležitou veličinou zejména v rámci měkkých jilovitých zemin je plášťové tření, které může způsobovat nárůst počtu úderů s hloubkou. Ze sestrojené grafické závislosti měřeného počtu úderů na dosažené hloubce jsou pak interpretovány hloubkové intervaly, které jsou zároveň korelovány s litologickými rozhraními, dokumentovanými jinými průzkumnými metodami.

vitního (resp. odporového) měření při použití uvedené aparatury umožňuje získat velký počet hodnot zdánlivého měrného odporu (zdánlivé rezistivity) ze symetrických čtyřbodových uspořádání a umožnit tak vymezení odporově odlišných kvazihomogenních částí proměřovaného prostředí. Délka profilů byla podmíněna jednak zvolenou metodikou měření a také požadavkem na dosažení optimálního hloubkového dosahu vzhledem k předpokládané hloubce dna laguny R3. Situace proměřených profilů je znázorněna na leteckém snímku.

Metoda GPR (Ground Penetrating Radar)

Nasazení této průzkumné metody musí být vždy řádně zváženo vzhledem k charakteru prostředí, ve kterém bude měření probíhat. Hlavním limitujícím faktorem hloubkového dosahu průzkumu metodou GPR je elektrická vodivost podloží, resp. přesnosti stanovení hloubkových rozhra-

Dynamické penetrační sondování (DPT)

letecký snímek. Měření bylo v jednotlivých profilech prováděno vždy i v reverzním směru. Pro interpretaci byly vybrány profily shodné orientace. Interpretované reverzní profily sloužily jako kontrolní.

Při měření na laguně R3 byla využita sestava GPR švédského výrobce Mala. Sestava byla tvořena anténním systémem 500 MHz, který je konstruován jako stíněný proti rušivým elektromagnetickým vlivům z okolí. Jako řídicí jed-

Nové zkušenosti při správě majetku

Letošní zima nám všem ukázala svou doposud neznámou tvář. Její teplotní průběh byl svým charakterem jedinečný a ukázal nám, kde mohou být slabiny při správě našeho majetku, zejména pak vodních děl.

Mezi majetky, spravované odštěpným závodem ODRA patří vodní dílo Odlehčovací kanál Ščučí. Jedná se o stavbu protipovodňového charakteru, která slouží k regulaci vodního toku Ščučí, protékajícího zastavěnou částí obce Hrabová. Systém fungování díla spočívá v odklonění vodního toku do umělého koryta, v jehož části se nachází přepadový objekt, vracející do původního

koryta systémem zatrubnění jen takové množství protékající vody, které je schopno odvést bez vzniku nebezpečí vyhlutí do okolního terénu. Zbývající voda je odvedena odlehčovacími rameny nejkratší cestou do řeky Ostravice.

Letošní zima ukázala slabinu tohoto systému. Vlivem silných a dlouhodobě působících mrazů došlo k zamrznutí koryta potoka Ščučí v místě zastavěné části obce Hrabová a vyhlutí toku do volného terénu. Jako prvotní opatření bylo po dohodě s představiteli úřadu městské části Hrabová a pracovníky Povodí Odry, s. p. provedeno zahrazení zatrubnění přepadového objektu a odvedení celého toku do koryta odvodňovacího ramene. Tím bylo dosaženo zamezení vyhlutí toku do oblasti rodinných domů podél potoka. Prvotní opatření však bylo komplikováno silnými dlouhodobě působícími mrazy a kolísavým charakterem průtoku vody korytem. Zamrzající voda vytvořila silnou vrstvu ledu a kolísající průtok vždy vytvořil novou vrstvu na povrchu, kdy voda procházela-

cí pod ledem při zvýšeném průtoku vyvěrala na povrch ledové skořepiny a rychle zamrzala.

Situace vyvrcholila v okamžiku, kdy ledová vrstva dosáhla úrovně výšky propustí pod ulicí Paskovskou a tím hrozilo vyhlutí toku do oblasti rodinných domů podél koryta odlehčovacího ramene. Situace při náhlém tání by se v tomto okamžiku stala nevladatelnou.

Proto bylo přistoupeno ze strany státního podniku DIAMO k řešení situace započítím bagrování ledové masy z koryta odlehčovacího ramene a k tomuto opatření se záhy připojila i technika státního podniku Povodí Odry.

Zástupci městské části Hrabová svolali povodňovou komisi a vyhlásili povodňový stupeň 2, na jehož základě bylo možno využít veškeré dostupné mechanismy a k pomoci se připojily i hasičské sbory.

Opatření, provedená společnými silami, se ukázala jako velmi účinná a při odtávání zbytků ledu a sněhu byla voda bezpečně odvedena do řeky Ostravice.

Tato zkušenost nás posunula o velký kus dál při správě svěřeného majetku a zároveň nám dala do vínku dobrý pocit, že svou práci děláme dobře, za což jsme obdrželi písemné poděkování starosty městské části Hrabová Mgr. Rostislava Nadě.

David Soukup

Zabezpečení a dosypy důlních děl v oblasti Příbram

Propadlý komín u Brodu

V rámci akce „Zabezpečení území v příbramské oblasti“ jsou prováděny kontroly poddolovaných území a zlikvidovaných důlních děl ústících na povrch. Čas od času pak zjišťujeme poklesy různého rozsahu především na zasypaných důlních dílech. A tak tomu bylo i letos na jaře, když jsme zjistili pokles zásypu na dobývkovém komíně KB 25-103 na poli v blízkosti Brodu u Příbrami. Rozměry poklesu činily 3 x 4 m a jeho

hloubka byla cca 8 m. Na základě faktu, že jsme do propadu nasypali 252 m³ haldiviny z blízkého odvalu jámy č. 6, usuzujeme, že v průběhu zasypávání původní zásyp ještě poklesl.

Nakonec se však podařilo komín dosypat včetně navršení kompenzačního kužele. V současné době je zásyp stabilizován a pravidelně kontrolován.

Ing. Jiří Šich

Nасыпанý kužel komína

Odledování

Hornické muzeum Příbram – Slivice 1945

Hornický skanzen Březové Hory a Památník Vojna Lešetice jsou otevřeny od úterý do neděle od 9 do 17 hodin. Zde a v dalších muzeích a památkách bude 18. května Mezinárodní den muzeí, kdy budou prohlídky za zvýhodněné vstupné, podobně jako 19. 5., kdy se koná festival muzejních nocí od 17 do 24 hodin. Na Vojně proběhnou noční prohlídky a na Březových Horách, krom nich noční jízdy důlním vláčkem

a je připraven doprovodný program s hudbou.

Slivice 1945, 12. května od 10 hodin na Slivici u Příbrami, vedle Jeruzaléma, proběhne rekonstrukce poslední bitvy 2. světové války v Evropě. Vystoupí zde kluby vojenské historie, bude možno prohlédnout historickou i soudobou vojenskou techniku. Své činnosti také představí Armáda ČR, pietní akt se bude konat u Památníku Vítězství.

Pochod krajem Karolíny Světlé

T. J. Sokol Český Dub pořádá v sobotu 12. května 33. ročník turistického pochodu Krajem Karolíny Světlé. Start a cíl jednotlivých tras je na náměstí v Českém Dubu u sokolovny. Trasy jsou 8, 13, 18, 23, 30 a 50 km dlouhé, 8 km pojedou vozičkáři, prezentace začíná v půl sedmé ráno. Startovné je

20 Kč děti, 30 Kč dospělí, účastníci obdrží plánek trati a v cíli diplom. Na trase na kontrolách bude občerstvení, opékání buřtů, návštěva golfru, představení skautů, hrát bude country kapela, otevřeno bude Podještědské muzeum Karolíny Světlé.

Srdečně zvou organizátoři.

Požár v dolech příbramských – dne 31. května 1892

Tuto knihu napsal P. Cajthaml – Liberté a vydal ji v Příbrami v roce 1931. Šestistránkovou ukázkou z ní najdete na www.dobraadresa.cz v únorovém čísle. Zde je popsán vznik požáru a hlavní příčina důlního neštěstí takového rozsahu, kdy zahynulo 319 havířů. U jámy Marie začal v podzemí hořet sklípek a pak výdřeva jámy, která byla výdušná. Když se do jámy začala lít voda, ta obrátila větrání a zahnala kouře do podzemí. Dále jsou popsány záchranné práce a citovány dopisy havířů, kteří věděli, že se již nezachrání, a najdeme zde také fotografie sběhu lidí u Marie, ze které jdou kouře a památník katastrofy

ze hřbitova na Březových Horách, vedle polikliniky Zdaboř.

Dobrá adresa je kulturně společenský internetový časopis, Požár v dolech příbramských najdete na str. 8 v cyklu Z antikvariátních banánovek, kde bývají uváděny zajímavé historické publikace.

Tragickou událost připomínají příbramské hornické spolky Prokop a Cech příbramských horníků a hutníků položením věnců na hřbitovech. Cajthamlova kniha, citující dobové dokumenty, připomíná největší důlní katastrofu v Českých zemích a evokuje tehdejší atmosféru.

Otto Hejnic

Hornické oslavy na Slovensku

Ve dnech 21. až 24. června se v Banskej Štiavnici koná 5. stretnutie banských miest a obcí Slovenska, v jeho rámci proběhnou oslavy 250. výročí založení baničské akademie. Ve čtvrtek 21. 6. bude Setkání zahraničních delegací Združení baničských spolků a cechů Slovenska. V pátek dopoledne bude odhalení pamětní desky Hlavního komorskogrofského úřadu na Slovenském banském muzeu, jednání Prezidia evropských hornických a hutnických spolků, odpoledne vernisáž výstav archivních montanistických dokumentů a seminář o historii města, večer bude šachtág se skokem přes kůži, zakončený ohňostrojem.

Sobotní program zahájí v 8 hodin ekumenická bohoslužba v kostele sv. Kataríny, přijetí zástupců měst a cechů u primátora města. V 10.30 začne slavnostní hornický průvod, který v 11.30 dorazí do amfiteátru pod Novým zámkem, kde bude slavnostní program, s hornickou hymnou, udělováním vyznamenání a připínání stuh k spolkovým praporům. Po obědě bude kulturní program v amfiteátru. Během celých oslav bude možno navštívit Slovenské banské muzeum, banský archiv a další hornické i kulturní památky. Další informace budou uveřejňovány na www.banskastiavnica.sk.

Otto Hejnic

URGP 2

Vychází druhé číslo odborného hornického časopisu Uhlí, Rudy, Geologický průzkum. Z obsahu: Ing. Ivo Pěgřímek: Zamyšlení nad přípravou věcného záměru novely horního zákona. Prof. Ing. Petr Bujok a kolektiv: Břidlicový

MBT Tour de Ralsko,

připomínáme, že závod pro dobré i horší cyklisty startuje v sobotu 19. května v 10. hodin v Mímoní u kasáren.

Chomutovské krušení,

16. setkání hornických měst, se konalo od 20. do 22. dubna 2012, článek přinese v příštím čísle.

V Plané u Mariánských Lázní se 14. července koná hornická slavnost, připomene ukončení těžby uranu v UD Západní Čechy před 20 lety. Průvod začne odpoledne, otevřeno bude hornické muzeum, vzpomínku na bývalou těžbu a podrobnější pozvánku uveřejníme později.

Bowlingový turnaj na o. z. TÚU

Ve dnech 27. a 29. března se uskutečnil 4. ročník Putovního poháru ředitele o. z. TÚU. Zájem o turnaj je veliký, omlouvám se družstvům, která se do soutěže nedostala. Chystám změnu v přihláškách do turnaje, ale i tak bude platit, kdo závaží, nehraje! První hrací den přivedl do Tipsport arény družstva středisek MTZ (Tullamore Dew) a laboratorů (Laborky), která již na poháru mají svá jména, s dalšími osmi soupeřícími čtveřicemi bojovala o nejlepší umístění. Po prvním kole bylo na čele družstvo z úseku C 702 (The Playboy's) před Divočáky z C 805, na třetí Laborky se tlačilo družstvo SVRT. Obhájci poháru, družstvo Tullamore Dew, nebylo v optimální sestavě a už po prvním kole značně ztrácelo. Druhé kolo vyšvihlo do čela Divočáky (prům. 2. hry 162 b) a jejich nástup už nikdo nezachytil. Třetí i čtvrtou dobrou hrou potvrdilo družstvo Divočáky, že v první hrací den nebude mít sobě rovného soupeře! Když to padá, je to krásna!

Druhý hrací den byl velkou šancí pro třikrát druhé družstvo Beranů (C 702), ale i dalších devět družstev. První hra vyzněla pro družstvo ToToPeRo (557 b.), druhé družstvo VP-9 (547 b.) a Berany (542 b.) Po druhé hře se team Beranů začal propadat, zatím co družstvo ze SLKR pod názvem Bukvice začalo silně navyšovat své skóre. Celkově byl druhý hrací den

vyrovnanější a hranici 2000 b. překročilo více družstev. Nikdo však nedokázal krásný a vyrovnaný výsledek družstva Divočáků ohrozit. Nenápadná parta z C 805 obsadila ve 2. ročníku 4. místo a ve třetím 10. příčku. Letos svým prvním místem jen podtrhuji mé tvrzení z loňského roku, že nejméně 13 družstev je ve hře o pomyslnou bednu.

Letošní ročník v pořadí družstev:

1. místo 2284 b. Divočáci/ Milan Kubelka, Eduard Hanes, Luboš Nosek, Petr Nechutný (C 805).
2. místo 2186 b. ToToPeRo/ Tomáš Svička, Tomáš Janeček, Petr Kettner, Roman Rajchl (C 703).
3. místo 2168 b. Bukvice/ Petr Altman, Jiří Chod, Vladislav Soušek, Petra Javorková (C 706).

Nejlepší ženské družstvo 1663 b. Kopretiny/Alena Jurková, Drahuse Valešová, Monika Puldová, Světlana Ferencová. Nejlepší smíšené družstvo 2168 b. Bukvice.

Soutěž jednotlivců – ženy 1. Petra Javorková, 2. Alena Jurková, 3. Lenka Jirotková, – muži 1. Petr Kettner, 2. Luboš Nosek, 3. Jiří Piskáček.

Jako pořadatel jsem s výsledky velice spokojen. Ne, že bych přál favoritům porážku, ale soutěž o putovní pohár ukázala, že šanci mají i jiní a to je pro soutěžení to nejlepší, co může být. Naděje na výhru! Všem soutěžícím děkuji za jejich účast, gratuluji vítězům a těším se na předávání cen 7. 9. na Dni horníků i na přípravu pátého ročníku.

Vilda Válek

Odboráři hluboko pod povrchem Vysočiny

Na o. z. GEAM jsem v minulém roce navštívil provoz úpravny, ale tři roky jsem usiloval o pozvání do podzemí o. z. GEAM Dolní Rožínka. Letos jsem se dočkal a nebyl jsem sám. Dne 5. 4. jsem spolu s Alenou Jurkovou (ZIBP), místopředsdou ZV ZOO o. z. TÚU p. Pavlem Hurdesem a dalšími zaměstnanci o. z. TÚU využili pozvání a navštívili jsme na Dolní Rožínce šachtu.

V 8 hodin jsme se pozdravili s kolegy Ing. Jiřím Vášou, Bohdanem Štěpánkem a Vlastou Tomáškem před vrátnicí na dole R I. Cestou na AB budovu nebylo možné přehlédnout obrovské množství dřeva, které je zde opracováno pro potřeby dolu.

Ing. Pavel Vinkler, sympatický energický závodní dolu, nás seznámil s historií těžby na Rožně, ložiskem uranové rudy a způsoby dobývání v této lokalitě. Je 9:30 a jde se na to. Šatna, lampovna a nezbytné seznámení s dýchacím přístrojem první pomoci. Za okamžik stojíme před klecí. První místo ve skupině patří závodnímu dolu. Převážná většina návštěvníků fárá poprvé a tak případným uklidňováním a zachytáváním vyděšených prchajících je pověřen Ing. Jiří Váša. Nastupujeme do klecí po čtyřčlenných skupinách. Zazní cinký linky a frčíme na dvanácté patro. Vdechující havířské klima, postupujeme k důlnímu expresu, který nás převezve několik kilometrů překopem na slepou jámu R7S.

Zase klesáme klecí dolů, tentokrát na jednadvacaté patro do hloubky 1050 m. Zde pokračujeme po kolejích, tentokrát po svých a míříme k dobývce. Po žebříku, pardon, po fartech se dostáváme k místu, kde se uranová ruda těží. Zde je vidět, k čemu bylo nachystáno tolik dřeva na povrchu. Na zával nad našimi hlavami je fascinující pohled, a náš průvodce nám podrobně vysvětluje činnosti při dobývání. To byl cíl naší návštěvy na dole RI.

Na zpáteční cestě jsme se zastavili v podzemní strojovně těžního stroje, pak jsme přešli důlním vláčkem zpátky k jámě RI a vyfárali povrch. Na lampovně jsme plni dojmů došli k závěru, že nikdo nechybí. Po následující hygienické očiště jsme opět navštívili AB budovu. Zde závodní dolu, který po celou dobu fárání trpělivě odpovídal na zvědavé dotazy, předal všem účastníkům pamětní list, s dosaženou hloubkou fárání, bude nám připomínat nevšední zážitek.

Poděkoval jsem Ing. Pavlu Vinklerovi, za vysvětlení a doprovod, popřál mu minimum úrazů a bohatou rudu, aby těžba uranu mohla pokračovat co nejdéle a pomohla tomuto regionu zachovat tolik potřebná pracovní místa. To bych zdejší oblasti, která mi rozhodně není cizí, ze srdce přál.

Zdar Bůh za všechny účastníky poznávací expedice na RI.

Vilda Válek

Likvidace areálu Dolu Křižany I o. z. TÚU Stráž pod Ralskem

Likvidace staveb a provozních souborů nevyužitelných pro potřeby o. z. TÚU by měla být jednou z hlavních likvidačních činností prováděných v rámci o. z. TÚU. V současné době se v oblasti Hamru na Jezeře a Stráži pod Ralskem nachází několik stovek objektů zařazených

rii. V roce 1973 bylo v rámci Dolu Hamr I započato s hloubením jam č. 4 a 5. Důl Křižany I pak vznikl jako samostatná organizační jednotka k 1. lednu 1979 vyčleněním z Dolu Hamr I. Přípravné otvirkové práce byly zahájeny v roce 1982, neprodleně po ukončení hloubení jam. První

práce (až na drobné výjimky, jako byla likvidace základkového centra a několika samostatných objektů) na plných 20 let zastaveny.

Opětovně byly bourací práce zahájeny dne 12. března 2012. Práce realizuje firma Speciální stavby Most, spol. s r. o.

uvolňovaných do ŽP (železný šrot) a odvozem a uložením materiálů kontaminovaných radionuklidy.

Některé objekty jsou částečně zasaženy různým druhem kontaminace, proto bylo nutné pro tyto objekty stanovit postup bouracích prací tak, aby kontami-

vým nakladačem VOLVO 150. Pracovní směny se zde střídají v týdenních turnusech, každá má 20 až 30 pracovníků podle plánovaného rozsahu prací v daném turnusu. Likvidační práce proto pokračují velmi svižným tempem. Byla zbourána kotelná vč. komína, uhléna a strojovna jámy č. 4. Likvidace strojovny byla dosud technicky i časově nejnáročnější bourací prací. Nejdříve

Zde byla jáma č. 5

Zde stála kompresorovna a trafostanice

Demolice pokračují

Drcení betonu a hromada železného šrotu

v „Technickém a sociálním projektu likvidace uranového průmyslu – aktualizace č. 3 pro období let 2011 – 2015“ mezi objekty určenými k likvidaci. Jedná se především o objekty umístěné v areálech bývalých hlubinných dolů Dolu Hamr I, Dolu Křižany I a v areálu chemické úpravny; celá řada těchto objektů je i v prostorách Dolu chemické těžby.

Od března 2012 byla zahájena konečná likvidace areálu Dolu Křižany I.

Úvodem tedy několik slov k jeho histo-

dobývky a tím pádem první tuny uranové rudy byly vydobyty koncem roku 1983. Existence dolu byla však krátká. S ohledem na zvrát v potřebách uranové rudy po roce 1989 došlo na základě usnesení vlády č. 94/89 již v roce 1990 k zahájení likvidace podzemí. Likvidace povrchového areálu byla zahájena následně, a to v roce 1991. Byly likvidovány těžní věže a jámová budova jámy č. 4. Poté však s ohledem na finanční možnosti o. z. TÚU Stráž pod Ralskem, byly likvidační

Tato činnost bude zahrnovat bourání zděných staveb, železobetonových konstrukcí, základových pasů, zpevněných betonových a panelových ploch a asfaltových komunikací. Součástí prací je recyklace stavební suti a konečná úprava terénu, na kterou bude moci navázat biologická rekultivace. Odpady vzniklé při realizaci zakázky je zhotovitel povinen předat do vlastnictví oprávněné osoby, o. z. TÚU se bude na likvidaci podílet dozimetrickou kontrolou materiálů

nované části staveb byly při bouracích pracích vyděleny.

Od samého počátku demoličních prací zde firma nasadila z pohledu dosud ukončených likvidačních zakázek o. z. TÚU výjimečné množství lidí a techniky. Pro vlastní demolici jsou zde například nasazeny bourací bagry CAT 316, CAT 325, CAT 350 a výškový demoliční bagr KOMATSU 450 LC s dosahem cca 30 m. Na recyklaci suti je používán drtič RESTA zásobovaný čelným kolo-

bylo třeba odbourat kontaminované části objektu, následovala vlastní demolice nadzemní části nejvyššího objektu areálu a nakonec nejpracnější část, odstranění betonové podlahy, pod kterou bylo po celé ploše podzemní patro.

Pro ilustraci přidáváme několik záběrů. Podrobněji se pak k likvidaci areálu Dolu Křižany I vrátíme v některém z příštích čísel.

Ing. František Koza
Ing. Josef Štádlér

Historie báňského záchranného sboru v oblasti Hamr na Jezeře 5

Ve dnech 14. a 15. května 2002 se konalo na ZBZS Hamr jednání štábu báňské záchranné služby. Jednání štábu se zúčastnili zástupci státní báňské správy – ČBÚ Praha a OBÚ Liberec a zástupci všech báňských záchranných stanic působících v ČR, tj. HBZS Ostrava, HBZS Most, HBZS Hodonín, ZBZS Dolní Rožinka, ZBZS Kladno, ZBZS Odolov a ZBZS Hamr.

V srpnu 2002 pomáhali záchranáři při likvidaci následků záplav v Hoříně na Mělnicku. V rámci pomoci postižené oblasti, kromě dovozu humanitární pomoci, byly z o. z. TÚU přivezeny velké i menší elektrocentrály, oblast byla odříznuta od el. proudu. Záchranáři vyčerpávali zaplavené sklepy a studně, čistili a dezinfikovali jak studně, tak objekty, kde voda již opadla, mateřskou školkou, školu s jídelnou i soukromé domy. Ze zaplavených sklepů se při odčerpávání odklízelo naplavené bahno a zavařeniny, okurky, atd. Byla nasazena Avie 31, dovy-

ce nejen v ochranných oblecích, ale i s dýchacími přístroji, protože pracovní prostředí bylo poměrně agresivní.

Setkání záchranářů 15. 5. 2002

V září se zjistila závada na potrubí ve srážníku koncentrátu na VP 7. Záchranáři provedli demontáž, vy-

stěhovali jej do bývalé mlýnice na opravu a tryskání pískem. Byly vyměněny poškozené vzpěry a celý stožár

byl natřen speciálními barvami a znovu vztýčen za pomoci námi vyrobených přípravků.

v již odstaveném kotli si vybírala svou daň v podobě zkrácených pracovních pobytů uvnitř tahu. Bylo nutné hlídat

Termizo - sbíjení strusky z boku kotle

přehráti organismu záchranářů a pitný režim. Po poměrně krátké době se podařilo uvolnit ucpaný dávkovač nad redlem a pozvolna vypouštět nahromaděný popílek. V Termizu jsme pokračovali již v březnu v rámci plánované odstávky. Prováděli se čistící práce na roštu kotle a čistění prvního až čtvrtého tahu včetně elektrofiltrů, kontroly kouřovodů a pračky plynů a jejich filtrů. Tato práce trvala 10 dní na dvě směny.

V březnu 2004 naši záchranáři pracovali také na Želivce, kde se opravovala a čistila sila na síran hlinitý, používaný k úpravě vody.

V dubnu 2004 na o. z. TÚU proběhla odstávka na VP 6 a SLKR I, kde jsme prováděli čistící, opravárenské a rekonstrukční práce. V dnešní době na o. z. TÚU jsou pravidelné odstávky

v dubnu a v říjnu. Provádíme čistění zásobníků sypaných hmot, jako je nehašené vápno, reaktorové nádoby a přívodní žlabů a komíny roztoků na VP 6, kontroly vnitřního stavu zásobníků kamence, krystalizátorů a nádrží včetně jejich čistění na SLKR I a v poslední době nám přibýlo čistění nádob reaktorů, zracích nádob a usazováků na „Matečných loužích.“

To jsem již přešel do současnosti. Čistící práce na zmíněných provozech se provádí v ochranných oblecích a s dýchacími přístroji. Díky těmto pracím bylo nutné všechny záchranáře vyškolit jako lešenáře.

V dubnu 2004 záchranáři také pracovali na další etapě čistění louhových sil papírny ve Štětí.

Dne 3. listopadu 2004 se ve Stráži pod Ralskem konalo Krajské taktické cvičení integrovaného záchranného systému (IZS), které prověřilo jednotlivé složky IZS a jejich součinnost. Námětem cvičení byl hypotetický únik 1800 kg chlóru z cisterny, která vezla kapalný chlór na VP 6. „Únik“ zjistil pracovník inspekční služby ve vozidle, které cisternu doprovázela. Okamžitě to nahlásil na ZBZS. Báňští záchranáři přijeli na místo havárie a spustili havarijní systém. Informovali v místě ohrožené osoby, okolní organizace a Operační a informační středisko (OPIS) hasičského záchranného sboru ÚO Česká Lípa, ten aktivoval své hasiče a další složky IZS, tedy policii, lékařskou záchrannou službu, starostu Stráže, a Krajské operační a informační středisko HZS Liberec. Cílem akce bylo zabezpečit zraněné a zvládnout pomocí vodních stěn (voda pohlcuje chlór) oblak jedovatého chlóru.

Karel Barták, Otto Hejnic

Hořín

Hořín – záchranář u zatopené školy

bavená přenosnými elektrickými čerpadly, elektrocentrálou, lezeckou a další technikou.

V dubnu 2003 se prováděla oprava deskového výměníku tepla na SLKRI. Jednalo se o demontáž a vyčištění stávajících desek výměníku výměn C, instalaci nových těsnění a zpětnou montáž včetně dotažení na stanovený rozměr. V červnu se uskutečnila další oprava výměníku tepla B SLKR – na SLKR I.

Ve stejném období se prováděla dezinfekce vodojemu na DCHT – VP 7. Koncem měsíce naši záchranáři pracovali pro Papirnu ve Štětí, kde odsávali kaly ze zásobníku louhů a posléze se zmíněný zásobník dočistil. Byla to prá-

zvednutí potrubí ze srážníku, dekontaminaci a ve spolupráci se zámečníky opravu. Zpětné nastěhování potrubí a montáž byla opět v rukou našich záchranářů.

V listopadu nás požádalo vedení Termiza Liberec o pomoc při provozní poruše na popílkovém hospodářství. To obnášelo vypuštění zbývajících popílku na střechu, pročištění potrubí mezi zásobníkem a dopravníkem popílku a zpětné odklizení popílku ze střechy pomocí sacího bagru od firmy Patok Loupy.

V listopadu téhož roku záchranáři za pomoci speciálních pantů sklopili jeden ze stožárů za dnešním ASŘ a MTZ pře-

V lednu 2004, kdy byla ještě v platnosti smlouva o spolupráci a havarijní pomoci s Termizem Liberec, došlo k ucpaní výsypky popílku na čtvrtém tahu kouřovodu kotle. Pro naše záchranáře to znamenalo výjezd do Liberce a práci za značně ztížených teplotních podmínek.

Vysoká teplota

Stříkání chlóru

DIAMO

Podnikový občasník s. p. DIAMO Stráž pod Ralskem. Vydává vedení s. p. Vychází zpravidla jednou v měsíci.
Vedoucí redaktor Otto Hejnic.
Adresa redakce: DIAMO, s. p.,
471 27 Stráž p. R.,
tel.: 487 892 084, fax: 487 851 456
e-mail: hejnic@diamo.cz
Sazba: PANTYPE, s. r. o., Liberec
Tisk: GEOPRINT Liberec
Pro vnitřní potřebu s. p. DIAMO